



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: D.I.S. F. s. r. o., IČO X
sídlem M. 119/10, P. – N. m.

zast. advokátem JUDr. Ondřejem Kochmanem
sídlem Belgická 276/20, Praha 2 - Vinohrady

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2020, č. j. JMK 110858/2020, sp. zn. S – JMK 100133/2020 OSŽP/DK,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 11. 8. 2020, č. j. JMK 110858/2020, sp. zn. S – JMK 100133/2020 OSŽP/DK, a rozhodnutí Magistrátu města Brna, živnostenského úřadu, ze dne 21. 5. 2020, sp. zn. MMB/0194974/2020, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 26.595,61 Kč Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně advokáta JUDr. Ondřeje Kochmana.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2020, č. j. JMK 110858/2020, sp. zn. S – JMK 100133/2020 OSŽP/DK (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, živnostenského úřadu, (dále jen „prvostupňový orgán“ nebo „správní orgán I. stupně“), ze dne 21. 5. 2020, sp. zn. MMB/0194974/2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. i) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“). Přestupku se dopustila tím, že opakovaně – v období od 1. 7. 2017 do 30. 6. 2018 a od 1. 7. 2019 do 1. 8. 2019 porušila podmínku stanovenou živnostenským úřadem v rozhodnutí o změně koncese ze dne 17. 9. 2010 pro provozování koncesované živnosti „Ostraha majetku a osob“ podle § 27 odst. 3 živnostenského zákona, a to podmínku „bezúhonnost všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají (§ 6 odst. 2 živnostenského zákona). V uvedených obdobích pro žalobkyni vykonával činnost obsahově spadající do provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“ v objektu na adrese P. n. 1, S. u B. (areál zámku Slavkov – Austerlitz) na pozici „Strážný“ na základě pracovněprávního vztahu s místem uzavření Brno pan A. F., nar. X (dále jen pan A. F.), který v uvedená období nesplňoval podmínku bezúhonnosti ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Pan A. F. byl totiž rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2000, č. j. 43 T 17/98, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 8. 1. 2000, č. j. 3 To 159/2000, odsouzen pro úmyslný trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, přičemž tento čin spáchal v souvislosti s podnikáním a v uvedených obdobích se na něj nehledělo jako by nebyl odsouzen.
3. Za spáchání přestupku byla žalobkyni uložena pokuta podle § 62 odst. 4 písm. b) živnostenského zákona ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

4. K odvolání žalobkyně vydal žalovaný napadené rozhodnutí, v jehož odůvodnění shrnul předcházející průběh přestupkového řízení a jemu předcházející kontrolní činnosti živnostenského úřadu. Námitky žalobkyně, že trestný čin pana A. F., za nějž byl pravomocně odsouzen, nemá souvislost s činností vykonávanou pro podnikatele, a že ke dni vydání rozhodnutí měl pan A. F. již trest zahlazený, neshledal důvodnými.
5. Žalovaný argumentoval, že předmětný trestný čin byl spáchán v souvislosti s podnikáním, neboť se týkal nakládání s finančními prostředky na základě nepravdivě upravovaných podkladů za účelem získání dotace na povinné sociální odvody, které byly následně užity pro jiné účely. Jednalo se tak o jednání, které nesměřovalo k ochraně svěřených prostředků s konkrétním účelem, ale o jejich svévolné použití. Takové jednání má souvislost s obsahem náplně činnosti, kterou měl pan A. F. provádět u žalobkyně (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014 – 36). Jakkoli tento pracovník již v době uzavření pracovněprávního vztahu splňoval podmínky pro zahlázení odsouzení, žalobkyně zahlázení odsouzení nezajistila. Jedná se o přestupkovou odpovědnost žalobkyně.
6. Vzhledem k tomu, že v přestupkovém řízení se hodnotí skutkový stav v době, kdy k protiprávnímu jednání došlo, nelze zohlednit argument, že ke dni vydání rozhodnutí o

přestupku bylo již odsouzení pana A. F. zahlazeno. Žalovaný dále uvedl, že v případě tohoto přestupku je chráněným veřejným zájmem dodržování právních předpisů a tím i zajištění rovného postavení v konkurenční soutěži podnikatelských subjektů.

III. Žaloba

7. Žalobkyně po stručném souhrnu průběhu dosavadního správního řízení vymezila tři okruhy žalobních námitek.
8. Zaprvé namítala, že trestný čin podvodu, za nějž byl pan A. F. pravomocně odsouzen, nijak nesouvisí s ostrahou majetku a osob. Tato souvislost přitom dle ustálené judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu představuje nutnou podmínku pro to, aby u pana A. F. mohlo dojít k porušení pravidla o bezúhonnosti. Pouhá obecná souvislost trestného činu s podnikáním nestačí k tomu, aby způsobila ztrátu bezúhonnosti podle živnostenského zákona. Je vždy třeba zohlednit konkrétní trestný čin a jeho vazbu ke konkrétnímu živnostenskému oprávnění. Pakliže není mezi tímto trestným činem a živnostenským oprávněním přímá souvislost, o ztrátě bezúhonnosti nelze hovořit.
9. Trestný čin podvodu spáchaný panem A. F. měl spočívat v tom, že v letech 1995 – 1996 jako předseda družstva pozměnil podklady pro poskytnutí dotace. Závěry živnostenského úřadu, že pan A. F. nebyl pro výkon práce prevence požární ochrany u žalobkyně bezúhonný, by musely podkládat argumenty, proč jeho trestný čin způsobuje obavu, že by se výkon požární prevence a fyzické ostrahy majetku a osob z jeho strany dotýkal základních práv a svobod třetích osob. Napadené rozhodnutí dovozuje spojitost trestné činnosti pana A. F. s činností vykonávanou u žalobkyně z toho, že v obou případech přichází do kontaktu s majetkem. Žalobkyně tuto konstrukci považuje za nelogickou. Trestný čin pana A. F. se týkal zcela odlišné činnosti, než je prevence požární ochrany a fyzická ostraha nemovitého majetku. Obava z ohrožení třetích osob by mohla vzniknout, pokud by např. pan A. F. měl u žalobkyně nebo jejích klientů hospodařit s dotacemi či jinými finančními prostředky. Nebo pokud by jeho trestná činnost souvisela např. s fyzickým odcizením jakékoliv věci při krádeži nebo vloupání. Pan A. F. však nepřicházel do jakéhokoliv styku s účetními ani jinými doklady nebo finančními prostředky žalobkyně. Nemůže za ni jednat. Nemohl znovu spáchat „administrativní“ trestný čin, kterého se dopustil (v době podání žaloby) před více než 23 lety.
10. Zadruhé žalobkyně namítala, že nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku. Zaměstnávání pana A. F. nelze považovat za společensky škodlivé jednání. Od počátku jeho zaměstnání u žalobkyně splňoval všechny podmínky pro zahlázení odsouzení. Jediným důvodem, pro který k zahlázení nedošlo, je skutečnost, že opomenul v roce 2011, kdy splnil veškeré podmínky pro zahlázení odsouzení, podat příslušný návrh u soudu. Materiální stránku za této situace navíc žalobkyně nenaplnila i vzhledem k tomu, že jde o zahlázení odsouzení ve vztahu ke skutku, kterého se pan A. F. dopustil před více než 20 lety ve zcela nesouvisející věci.
11. Zatřetí žalobkyně (nad rámec již uplatněných námitek) uváděla, že odsouzení pana A. F. ještě před vydáním rozhodnutí živnostenského úřadu soud zahladil. Rozhodujícím je přitom stav v době, kdy správní orgán o obvinění z přestupku rozhoduje. Od právní moci rozhodnutí soudu o zahlázení odsouzení je nutné vycházet z fikce, že pan A. F. daný trestný čin nikdy nespáchal. K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 1998, sp. zn. 3 Tz 76/98, z něhož uvedené pravidlo vyplývá. Na pana A. F. tak bylo nutno od právní moci rozhodnutí soudu o zahlázení odsouzení hledět, jako kdyby

nikdy nebyl odsouzen. Tedy jako kdyby celý život (a zejména v době, kdy pracoval pro žalobkyni) byl zcela bezúhonným.

12. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

13. Žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího rozhodnutí prvostupňového. Nad rámec zde uvedené argumentace uvedl, že jádrem přestupku bylo zaměstnání osoby, která měla záznam v rejstříku trestů pro trestný čin podvodu, který měl souvislost s ekonomickou činností. Žalobkyně svou ekonomickou činnost vykonává na základě rozhodnutí o změně koncese, podle kterého je pro provozování živnosti „Ostraha majetku a osob“ nutná bezúhonnost všech osob, které předmětnou činnost vykonávají. Podmínky musí splňovat všichni zaměstnanci v okamžiku uzavření pracovního poměru. Správní orgány splnění požadované podmínky kontrolují z dostupných rejstříků, zde z rejstříku trestů. Pokud ten který pracovník v rejstříku trestů má evidovaný záznam, pak nezjišťují, zda záznam odpovídá nevykonanému trestu, nebo zda dotyčný splňuje podmínky pro zahlázení. Proto správní orgány nemohou předjímat rozhodnutí soudu o zahlázení trestů. Přestupkové řízení je řízením zahájeným ze zákona, ve kterém se projednávají události a skutečnosti proběhlé v minulosti. Pan A. F. měl v době, pro kterou se vedlo přestupkové řízení, záznam v rejstříku trestů. Byť splňoval podmínky zahlázení, ale z důvodů známých jen jemu o něj nepožádal.
14. Žalovaný ve své rozhodovací praxi vyvíjí veškerou snahu, aby jeho rozhodnutí odpovídala právním předpisům i judikatuře vyšších soudů. Současně rozhoduje tak, aby naplňoval zásadu legitimního očekávání, že jeho rozhodnutí udržují nastolenou linii. Tuto myšlenkovou linii upravuje pouze podle ustálené judikatury. Judikatura týkající se posuzování bezúhonnosti v živnostenském právu však prochází vývojem a v mnohých případech rozhodnutí žalovaného tvoří základy rozhodnutí soudů. Je jich vícero, ale ne všechna tvoří jednotnou linii a ustálenou judikaturu.
15. Souvislost trestného činu pana A. F. se živností žalobkyně žalovaný shledal v tom, že žalobkyně spravuje majetek, pečuje o majetek a zabezpečuje majetek, což odpovídá i naplní činnosti, kterou pan A. F. vykonával, když spáchal trestný čin. Jak jeho předchozí působišť, tak současná činnost žalobkyně směřují ke správě majetku včetně jeho ostrahy či ochrany. I s ohledem na to, že neexistuje rozdělení pracovních pozic zaměstnanců podle rozhodnutí o změně koncese, žalovaný shledal konkrétní souvislost s podnikáním. Obecná souvislost s podnikáním pak vyplývá ze samotného trestného činu podvodu, kterého se pan A. F. dopustil v pozici předsedy družstva. Žalobkyně současně pomíjí skutečnost, že se zde jedná o opatření směřující k ochraně práv třetích osob, a nikoliv pouze jejích vlastních. Materiální stránka vyplývá především ze souvislosti trestného činu s podnikáním. Žalobkyně nedostala svým povinností. Nijak se ani nezabývala možností, jak požadovanou povinnost splnit.
16. V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně setrvala na své argumentaci a zdůraznila či jinými slovy zopakovala některé již uvedené skutečnosti.

V. Jednání před soudem

17. Krajský soud ve věci k požadavku žalobkyně nařídil ústní jednání, které se uskutečnilo dne 12. 9. 2022 za přítomnosti zástupce žalobkyně a zástupce žalovaného. Obě strany zůstaly na svých dosavadních procesních stanoviscích. Zástupce žalobkyně plně odkázal na obsah žaloby a další soudu zasláná vyjádření. Upozornil na to, že v obdobné věci krajský soud již rozhodoval (rozsudkem ze dne 9. 3. 2022, č. j. 41 A 52/2020 – 58).
18. Zástupce žalovaného odkázal na obsah svého vyjádření k žalobě a upozornil, že předmětem věci primárně nebyla bezúhonnost zaměstnance žalobkyně, nýbrž přestupek žalobkyně. Spáchaný trestný čin se týkal správy majetku a šlo-li u žalobkyně o bezpečnostní službu, podmínky bezúhonnosti by měly být posuzovány přísněji. Úlohou správních orgánů není upozorňovat osoby na to, že si mají zajistit výmaz z trestního rejstříku. Tuto otázku posuzují pouze soudy. Krajský soud konstatoval obsah soudního a správního spisu, dokazování doplňováno nebylo, jednalo se o posouzení právní otázky.

VI. Posouzení věci krajským soudem

19. Při splnění podmínek řízení krajský soud v souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
20. Žaloba je důvodná.
21. Předmětem sporu byl rozdílný náhled účastníků řízení na sporné právní otázky související s výkladem podmínky bezúhonnosti pro účely živnostenského zákona. Nutno předeslat, že Krajský soud v Brně se obdobnými právními otázkami již podrobně zabýval v rozsudku ze dne 9. 3. 2022, č. j. 41 A 52/2020 – 58. Od stěžejních závěrů přijatých v tomto rozsudku, jež byly důvodem pro zrušení tam napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, není důvod se odchýlit.

VI.a) K naplnění podmínky bezúhonnosti podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona

22. Podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona se za bezúhonnou „nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.“ Klíčovým je výklad pojmu *trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním*. Tím se v minulosti opakovaně zabývala judikatura správních soudů a Ústavního soudu. Nutno poznamenat, že právě Ústavní soud nálezem ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 35/08, zrušil původní znění § 6 odst. 2 písm. a) živnostenského zákona. Podle tohoto ustanovení se za bezúhonného nepovažovala osoba pravomocně odsouzená k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro trestný čin spáchaný úmyslně, ať již samostatně nebo v souběhu s jinými trestnými činy, pokud dostala nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku. V návaznosti na tento nález zákonodárce přistoupil k novelizaci § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Změnu provedl zákonem č. 155/2010 Sb., od jehož účinnosti text § 6 odst. 2 živnostenského zákona odpovídá shora citovanému znění, které je rozhodné i zde.
23. Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/08 posuzoval ústavnost právní normy, podle které nebylo pro ztrátu bezúhonnosti vůbec rozhodující, zda ke spáchaní trestného činu došlo v souvislosti s podnikáním (nebo předmětem podnikání), či nikoliv. Jak ovšem poté zdůraznil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36, nález z podstaty věci obsahuje závěry a metodologické postupy, které mají relevanci i pro

§ 6 odst. 2 živnostenského zákona ve stávajícím znění. Zejména pak upozornil, že ač [čl. 26](#) odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožňuje, aby zákon stanovil podmínky omezení pro výkon určitých povolání nebo činností a v tom rámci i omezení základního práva podnikat podle [čl. 26](#) odst. 1 ve spojení s [čl. 41](#) odst. 1 Listiny, *musí přitom šetřit podstatu a smysl daného základního práva ve smyslu čl. 4 odst. 4 Listiny*.

24. Odkazovaný rozsudek devátého senátu Nejvyššího správního soudu také z nálezů Ústavního soudu dovodil smysl a účel podmínky bezúhonnosti, omezující základní právo podle [čl. 26](#) odst. 1 Listiny, již je ochrana základních práv a svobod třetích osob, jež by mohla být podnikáním provozovaným v rozporu s právem a dobrými mravy dotčena. Tato podmínka však musí splňovat hlediska, která při střetu dvou základních práv či svobod, plynou z principu proporcionality. Právě předcházející právní úprava v souladu s ústavou nebyla, protože (1) svými důsledky vybočovala z mezí sledovaného účelu (tj. zahrnovala rovněž případy, u nichž chybí racionální vazba účelu a normativního prostředku), a (2) intenzitou a rozsahem neproporcionálně omezovala v kolizi stojící základní právo, tj. právo na podnikání (srov. bod 31 rozsudku NSS ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36).
25. Podle navazující judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudky ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 69/2008-50, a ze dne 2. 2. 2012, č. j. 7 As 47/2011-84) je nutné výklad [§ 6](#) odst. 2 živnostenského zákona provést se zřetelem na smysl a účel podmínky bezúhonnosti. Hlediskem posuzování tedy musí vždy být to, „*zda povaha trestné činnosti osoby způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní a probrané činnosti a zda by zásah do práva na podnikání nebyl v rozporu s principem proporcionality. Otázku, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je třeba zodpovědět v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění*“ (viz rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2015, č. j. 9 As 229/2014-36). Nejvyšší správní soud tím nepochybně, že existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoliv podnikatelskou činností. Tato souvislost by však „*musela být ve všech takových případech odůvodněna vztahem ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti. Výklad podmínky bezúhonnosti, dle kterého trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností osoby je automaticky důvodem pro zrušení všech jejích živnostenských oprávnění, neúměrně zasahuje do základního práva podnikat a je tak v rozporu s Ústavou*“ (bod 35 naposled odkazovaného rozsudku NSS, obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 As 286/2018 – 26, body 19 - 22). Konkrétní aplikací shora shrnutých východisek v jednotlivých soudních případech se Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 9. 3. 2022, č. j. 41 A 52/2020 – 58, podrobněji zabýval, pro účely tohoto rozhodnutí proto postačí na jeho odůvodnění odkázat.
26. Při aplikaci obecných judikturních východisek na posuzovanou věc se nelze ztotožnit s argumentem žalovaného, že by se nejednalo o judikaturu ustálenou. Soud má za to, že výklad [§ 6](#) odst. 2 živnostenského zákona, jak byl na podkladě judikatury Ústavního soudu opakovaně podáván správními soudy, je jasný a zřetelný. Podmínka bezúhonnosti, která omezuje základní právo na podnikání, musí být vykládána a aplikována s přihlédnutím k principu proporcionality, a to vždy v kontextu konkrétní věci a konkrétního živnostenského oprávnění. Výklad [§ 6](#) odst. 2 živnostenského zákona, podle něhož je trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností osoby automaticky důvodem pro ztrátu bezúhonnosti, proto představuje nepřiměřený zásah do základního práva na podnikání.

27. Krajský soud má za to, že trestná činnost pana A. F. v kontextu této konkrétní věci a živnostenského oprávnění žalobkyně neměla takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání) žalobkyně, že by způsobovala ztrátu bezúhonnosti pana A. F. ve smyslu živnostenského zákona. Vazbu s podnikáním zde lze spatřovat jen v té nejjobecnější možné rovině, že pan A. F. podváděl jako předseda obchodní korporace (družstva). Nikoliv ovšem v rovině konkrétní ve vztahu k tomu, co bylo předmětem podnikání žalobkyně, a co pro ni pan A. F. vykonával. V té souvislosti je třeba předeslat, že kromě základního práva žalobkyně na podnikání, do kterého přímo rozhodnutí živnostenského úřadu a žalovaného zasáhlo, tu nepřímou roli hraje i základní právo pana A. F. na svobodnou volbu povolání, které taktéž na ústavní úrovni chrání čl. 26 odst. 1 Listiny.
28. Pan A. F. byl u žalobkyně zaměstnán jako strážný („bezpečnostní pracovník – specialista – preventista požární ochrany“). Jeho pracovním úkolem bylo hlídat (zejména nemovitý) majetek na Zámku Slavkov – Austerlitz. Nešlo o manažerskou či jednatelskou funkci, ve které by rozhodoval o nakládání s majetkem žalobkyně, jednalo se o funkci zcela nesouměřitelnou s funkcí předsedy družstva a strážného na zámku. Žalovaný i živnostenský úřad jako by mezi řádky pracovali s jimi vnímanou obavou, že by pan A. F. nemohl spáchat „něco podobného“ jako ve funkci předsedy družstva. Tím ovšem vraceli do výkladu § 6 odst. 2 výkladu živnostenského zákona kritérium, které z něj zákonodárce již před 20 lety záměrně vypustil (viz výše). Navíc ani po věcné stránce pan A. F. v tomto zaměstnání neměl potenciál spáchat „něco podobného“, co spáchal jako předseda družstva v 90. letech. Ze správního spisu neplyne, zda žalobkyně byla poživatelkou dotací, podobně jako je požívalo družstvo, pro které pan A. F. tehdy pracoval, a zda tedy jeho bezúhonnost mohla mít vůbec v tomto směru nějaký vliv. I kdyby však žalobkyně poživatelkou dotací byla, z funkce strážného by pan A. F. mohl čerpání dotací ovlivnit jen stěží. Nejednalo se ani o situaci, kdy by činnost, kterou byl panem A. F. spáchán trestný čin, spadala do předmětu podnikání žalobkyně.
29. Správní orgány tedy zaujaly takový výklad podmínky bezúhonnosti podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona, podle něhož trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností dané osoby je automaticky důvodem pro ztrátu bezúhonnosti jeho možných zaměstnavatelů. A to bez ohledu na to, co tímto předmětem podnikání je. Žalovaným uváděná vazba, že pan A. F. podváděl při správě majetku, a že za správu majetku lze vlastně považovat i výkon činnosti strážného, je natolik obecná a široká, že při výše citované judikatuře a podaném výkladu § 6 odst. 2 živnostenského zákona nemůže obstát. Výklad žalovaného je nepřiměřený vůči právu žalobkyně na podnikání podle čl. 26 odst. 1 Listiny.
30. Nutno opakovaně zdůraznit, že správní orgány musí v případech, ve kterých určitý trestný čin obecně souvisí s podnikáním, což je i případ podvodu, odůvodnit tuto souvislost vztahem ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti. V tomto směru neobstojí úvaha zaujatá správními orgány, že „tehdy šlo o majetek, o který jde nyní taky“. Jde o příliš zobecňující konstatování, které jednak vysvětluje spíše onu obecnou souvislost podvodu s podnikáním, a jednak pomíjí konkrétní rozdíly mezi administrativní činností předsedy družstva v 90. letech a strážného na zámku. Závěr správních orgánů o chybějící bezúhonnosti pana A. F. ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona je tak nutno odmítnout.
31. Jakkoli rozhodnutí správních orgánů v této věci sledovala určitý legitimní cíl (ochranu práv a svobod jiných), který spočíval v obecné ochraně těch, pro které žalobkyně

vykonávala činnost ostrahy majetku, tato rozhodnutí nesplňovala podmínku proporcionality (v užším smyslu), protože míře zásahu do práva žalobkyně (byť se jednalo toliko o pokutu ve výši 1 000 Kč) neodpovídala míře uspokojení onoho kolidujícího zájmu, která byla mizivá.

32. Námitka, že pan A. F. byl ve skutečnosti bezúhonným podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona pro práci na pozici strážného u žalobkyně, je proto důvodná. Žalobkyně nenaplnila formální stránku přestupku, ze kterého ji správní orgány shledaly vinnou. Zaměstnáním pana A. F. žalobkyně neporušila podmínku koncese, kterou byla bezúhonnost všech osob, jež pro žalobkyni vykonávají činnost spadající do jejího předmětu podnikání. Tento závěr již sám o sobě postačuje k tomu, aby soud žalobě vyhověl. Přesto je na místě vypořádat též další žalobní námitky, jakkoli tak soud i s ohledem na rozsudek ze dne 9. 3. 2022, č. j. 41 A 52/2020 – 58, učiní jen velmi stručně.

VI.b) K naplnění materiální stránky přestupku

33. Žalobkyně argumentovala, že pan A. F. splňoval již od dubna 2011 podmínky pro zahlázení odsouzení. Nebyla tak naplněna materiální stránka přestupku. Oproti tomu podle žalovaného správní orgány nemohou předjímat rozhodnutí soudu o zahlázení trestů.
34. Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“), který byl účinný v době sankcionovaného období zaměstnání pana A. F. u žalobkyně, platí: *„Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“*. Ke vzniku odpovědnosti za přestupek tedy dojde při naplnění jeho formální i materiální stránky. Existence společenské škodlivosti přestupkového jednání je dána v důsledku porušení či ohrožení určitého chráněného zájmu společnosti. *„(M)ateriální stránka přestupku by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost předmětného jednání zásadním způsobem snižovaly. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména: význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění“* (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29).
35. Pokud jsou tedy dány takové zvláštní okolnosti případu, které škodlivost posuzovaného jednání zásadním způsobem snižují či znemožňují, aby toto jednání porušilo či ohrozilo zájem společnosti, k naplnění materiálního znaku přestupku nedojde. V takovém případě se o přestupek nejedná a nelze ho postihovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011-77).
36. Krajský soud má v posuzované věci za to, že bez ohledu na (ne)naplnění formálního znaku přestupku podle § 62 odst. 1 písm. i) živnostenského zákona, její jednání (tj. zaměstnání pana A. F. na pozici strážného) nenaplní ani jeho materiální znak. Cílem právní regulace, tj. zakotvení povinnosti zaměstnávat osoby bezúhonné ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona, je zde obecně ochrana před ohrožením zájmů chráněných podmínkou koncese, což je jistě zájem legitimní. Snahou tedy bylo chránit výkon činnosti žalobkyně (zde ostrahu majetku či osob) před hrozbou porušení práv a právem chráněných zájmů těch, pro které bude žalobkyně činnost spadající do této její živnosti zajišťovat. Krajský soud však má společně s žalobkyní za to, že v posuzované věci lze skutečně

spatřovat okolnosti, z nichž stěžejní je plynutí času, které existenci společenské škodlivosti jednání žalobkyně vylučují.

37. Předně bylo nespornou skutečností, že pan A. F. již od 22. 4. 2011 (tedy dlouho předtím, než začal pracovat pro žalobkyni), splňoval podmínky pro zahlazení svého odsouzení. Je sice pravdou, že nešlo o případ odsouzení, které se zahlazuje ze zákona. Musí o něm podle § 105 trestního zákoníku rozhodnout trestní soud. Z uvedeného však vyplývá „sdělení“, že pan A. F. výše popsaný chráněný zájem, který stál na pozadí podmínky stanovené žalobkyni ve změnovém rozhodnutí o koncesi, tj. aby pro ni vykonávaly danou živnost jen bezúhonní lidé, již ohrozit nemohl. Jakkoli pan A. F. dosud formálně bezúhonným nebyl, materiálně pro to podmínky splňoval a jeho zaměstnání proto věcně tento zájem již nenarušovalo. Po tak dlouhé době od odsouzení se již nahlížení na takového zaměstnance žalobkyně jakožto osobu potenciálně ohrožující chráněný zájem neodůvodněně přísné. Tento závěr potvrzoval i průběh zaměstnání pana A. F. Na Zámku Slavkov – Austerlitz pan A. F. při výkonu svého zaměstnání pro žalobkyni ničí majetek neohrozil. To ostatně následně stvrdilo i rozhodnutí soudu o zahlazení odsouzení poté, co se na něj pan A. F. konečně obrátil a odsouzení za jím spáchaný podvod bylo z jeho trestní minulosti vymazáno.
38. Veškeré uvedené okolnosti byly správním orgánům v době jejich rozhodování známy, a proto je mohly a měly zohlednit. Pravomoc trestního soudu by si tím nijak nepřisvojovaly. Pokud tak neučinily, jednalo se o pochybení s dopady na zákonnost vydaných správních rozhodnutí. V posuzované věci totiž nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku a i z tohoto důvodu nebylo na místě žalobkyni za přestupek postihovat.

VI.c) K zahlazení odsouzení

39. Krajský soud v Brně se v rozsudku ze dne 9. 3. 2022, č. j. 41 A 52/2020 – 58, obsáhle věnoval též právní otázce, zda jsou správní orgány povinny při posouzení přestupkového jednání přihlížet k zahlazení odsouzení, resp. jaké má tato právní fikce neodsouzení dopady do rozhodnutí o přestupku. Ani od této argumentace a z ní vyplývajících závěrů není důvodu se odchýlovat, jakkoli již uvedené důvody zcela postačují pro to, aby ve věci mohlo být rozhodnuto.
40. O tom, že k zahlazení odsouzení pana A. F. došlo v průběhu přestupkového řízení, resp. ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí, nebylo pochyb. K této skutečnosti tedy mělo být přihlédnuto ve smyslu § 50 odst. 3 správního řádu, neboť pro rozhodování správního orgánu je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. V aplikované právní úpravě není zakotvena výjimka, jež by fikci trestní bezúhonnosti pro účely posouzení bezúhonnosti podle živnostenského zákona vylučovala. Na pana A. F. tak bylo nutno hledět jako na osobu, která odsouzena nebyla, tj. jako na osobu trestně bezúhonnou. V ostatním a v podrobnostech lze odkázat na odůvodnění rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2022, č. j. 41 A 52/2020 – 58.

VII. Závěr a náklady řízení

41. Soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Pan A. F. podle krajského soudu nepozbyl bezúhonnost ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona. Mezi jeho trestným činem a činností strážného, jak ho zaměstnala žalobkyně pro výkon své koncesované živnosti „Ostraha majetku a osob“, nebyla v konkrétních okolnostech této věci racionální souvislost.

42. I pokud by žalobkyně formálně naplnila znaky přestupku, z jehož spáchání ji správní orgány shledaly vinnou, pak by toto její jednání nenaplněovalo materiální stránku přestupku. Pan A. F. ještě předtím, než ho žalobkyně zaměstnala, splňoval podmínky pro zahrazení svého odsouzení. Materiálně tedy již (po dlouhé době od jeho trestné činnosti) nemohl ohrožovat zájem na ochraně práv těch, pro které žalobkyně vykonávala svoji koncesovanou živnost. Důvodem nezákonnosti napadeného rozhodnutí však bylo též zjištění, že správní orgány na pana A. F. nahlížely jako na osobu odsouzenou za trestný čin, ačkoli ke dni vydání rozhodnutí se již jednalo o osobu trestně bezúhonnou. I tato skutečnost přestupkovou odpovědnost žalobkyně vylučovala.
43. Protože popsané vady dopadají i na rozhodnutí živnostenského úřadu, krajský soud přistoupil nejenom ke zrušení napadeného rozhodnutí, ale také ke zrušení rozhodnutí prvostupňového (§ 78 odst. 1 a 3 s. ř. s.) a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právní názor vyslovený v tomto rozsudku správní orgány v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
44. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, a proto jí soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem tvořených zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč, dále náklady za zastoupení advokátem, a to za čtyři a půl úkon právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, podání repliky, podání ze dne 5. 9. 2022, účast na jednání) a tomu odpovídajících pět režijních paušálů po 300 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Zástupce žalobkyně je plátcem DPH, proto se odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani, tj. o 3.244,50 Kč, celkem tedy náklady za právní služby činí 18 694,5 Kč.
45. Zástupce žalobkyně dále vyčíslil cestovné za cestu z Prahy do Brna a zpět automobilem, kterým ujel 415 km. Pohonné hmoty vyšly v souladu s údaji v doloženými ve velkém technickém průkazu použitého vozidla (spotřeba 6,5 l/100 km) a ceně paliva dle § 4 vyhlášky č. 511/2021 Sb. (44,50 Kč/1 l benzínu) na 2,8 Kč za jeden kilometr (2,8 x 415 = 1.200 Kč). K tomu je třeba připočíst 4,70 Kč za jeden kilometr coby sazbu za používání silničních motorových vozidel podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 511/2021 Sb. (415 x 4,70 Kč = 1.950,50 Kč). Cestovné tedy činí 3.150 Kč, s připočtením DPH pak 3.812,11 Kč. Na promeškaném čase pak bylo na místě vyčíslit ještě devět půlhodin za cestu do Brna z Prahy a zpět, tj. 900 Kč, včetně DPH pak 1.089 Kč [§14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu].
46. Celková částka náhrady nákladů řízení, jíž musí žalovaný žalobkyni uhradit, tedy dosahuje částky 26.595,61 Kč (23.595,61 náklady na právní zastoupení, včetně cestovného a promeškaného času + 3.000 Kč náklady na soudní poplatek).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 12. září 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně